

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Sandomierz w 2019 roku

Listopad 2020 r.

Spis treści

Wstęp	3
I Podstawa prawna sporządzenia analizy.....	3
II Uwarunkowania formalno – prawne	4
III Plan Gospodarki Odpadami Województwa Świętokrzyskiego	4
IV Charakterystyka prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Sandomierza	7
V Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	9
VI Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	11
VII Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	11
VIII Liczba mieszkańców	14
IX Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy	15
X Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	15
XI Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z tereny gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	19
Podsumowanie i wnioski.....	20

Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2019.1439 t.j.) każda gmina została zobowiązana do sporządzenia corocznej analizy stanu gospodarki odpadami. Analizę należy sporządzać do 30 kwietnia każdego roku (za rok poprzedni) na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalację komunalne, na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Wyjątkowo w roku 2020 r., analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 r., ze względu na sytuację epidemiologiczną, należy sporządzić do 30 listopada, zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2019.1439 t.j.).

Celem analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Sandomierz w 2019 roku jest ocena możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma ocenić możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych w tym zakresie i ocenić koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza ma też dostarczyć informację o liczbie mieszkańców gminy, ilości złożonych deklaracji z podziałem na odpady segregowane i niesegregowane. Podaje też ilość właścicieli niewykonujących obowiązku wynikającego z ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla usprawnienia i stworzenia bardziej efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Analiza obejmuje rok 2019 i razem z analizami za lata ubiegłe dają obraz funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi od czasu jego obowiązywania tj. od 1 lipca 2013 r.

1. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie Art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U.2020.1439 t.j.), w którym określono zakres tej analizy.

Zgodnie z art. 9tb cytowanej ustawy analiza powinna zawierać:

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.
4. Liczbę mieszkańców.
5. Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.
6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.
7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z tereny gminy oraz przeznaczonych do składowania

pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

II. Uwarunkowania formalno – prawne.

Gospodarkę odpadami komunalnymi w gminie reguluje szereg aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U.2020.1439 t.j.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz.U. 2013 r. poz. 122),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 r. poz. 2167),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2020.797 t.j. z późn. zm.),
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (Monitor Polski z 2016 r. poz. 784),
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016 – 2022, przyjęty Uchwałą Nr XXV/356/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016r. w sprawie uchwalenia aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego”.

III. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Świętokrzyskiego

W Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016 – 2022, przyjęto następujące cele:

Do nadrzędnych celów w zakresie gospodarki odpadami należy:

- 1) ochrona środowiska,
- 2) zapobieganie powstawaniu odpadów
- 3) zrównoważony rozwój województwa,
- 4) zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego województwa.

W odniesieniu do odpadów komunalnych przyjęto następujące cele:

Cele przyjęte na lata 2016 – 2022

- 1) osiągnięcie 50% w 2020 r. wagowo poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło,
- 2) osiągnięcie 70% w 2020 r. wagowo poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- 3) ograniczenie masy składowanych odpadów pochodzenia komunalnego corocznie o 4,9% w stosunku do masy tych odpadów zdeponowanych w 2014 r.,
- 4) zapobieganie powstawaniu „dzikich wysypisk” oraz ich likwidacja,

5) zorganizowanie systemu odbioru i napraw rzeczy używanych.

Cele przyjęte na lata 2023 – 2028:

- osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia łącznej masy odpadów komunalnych w wysokości 60% do 2025 r.

W odniesieniu do odpadów ulegających biodegradacji przyjęto następujące cele:

Odpady ulegające biodegradacji

Cele przyjęte na lata 2016 - 2022

- ograniczenie do dnia 16 lipca 2020 r. masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- sukcesywne wdrażanie w gminach selektywnego zbierania i odbierania odpadów zielonych i stopniowo innych bioodpadów.

Cele przyjęte na lata 2023 - 2028

- wdrożenie do 2025 r. w każdej gminie selektywnego zbierania i odbierania odpadów zielonych i innych bioodpadów.

Mając na celu usystematyzowanie gospodarki odpadami komunalnymi Województwo świętokrzyskie zostało podzielone na 6 regionów gospodarki odpadami komunalnymi. Sandomierz wraz z innymi gminami powiatu sandomierskiego, opatowskiego oraz gmin Bogoria i Osiek z powiatu staszowskiego weszły w skład Regionu 1.

Tabela 1 Wskazanie gmin wchodzących do regionu Nr 1.

Nazwa regionu gospodarki odpadami komunalnymi	Gminy wchodzące w skład regionu gospodarki odpadami komunalnymi
Region 1	pow. opatowski (Opatów, Ożarów, Baćkowice, Iwaniska, Lipnik, Sadowie, Wojciechowice);
	pow. sandomierski (Sandomierz, Zawichost, Dwikozy, Klimontów, Koprzywnica, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce);
	pow. staszowski (Bogoria, Osiek).

WPGO dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016-2022.

Obszar Regionu 1
gospodarki odpadami komunalnymi
w województwie świętokrzyskim.

Rysunek 1 Obszar Regionu 1, źródło: www.mzgok.com.pl

Dla tego Regionu wyznaczono instalacje, do których należy przekazywać odebrane od właścicieli nieruchomości zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Tabela 2 Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie 1

Rodzaj regionalnej instalacji:	Nazwa i adres zarządzającego instalacją:	Nazwa i adres instalacji:
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	Międzygminny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. Janczyce 50 27-522 Baćkowice	RZZO Janczyce Janczyce 50 27-522 Baćkowice
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów		
Instalacja do składowania odpadów		

Międzygminny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi sp. z o.o., zarejestrowany w maju 2013 roku, został powołany przez Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki, który jest jedynym udziałowcem Spółki.

MZGOK zajmuje się szeroko pojętą gospodarką odpadami. Realizuje kompleksową usługę w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych z terenu większości samorządów należących do Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki.

Spółka zarządza Zakładem Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach, który posiada status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Regionie Gospodarki Odpadami numer 1 Województwa Świętokrzyskiego.

Gmina Sandomierz jest członkiem Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki założonego w celu zjednoczenia działań zmierzających do ochrony i kształtowania naturalnego środowiska całego Dorzecza Koprzywianki. Związek prowadzi i finansuje inwestycje proekologiczne, inicjuje wspólne działania zrzeszonych gmin w zakresie ochrony środowiska, prowadzi edukację

ekologiczną. Jednakże Gmina Sandomierz realizowała i realizuje samodzielnie, bez udziału MZGOK gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Sandomierza.

W październiku 2019 r. Gmina zawarła umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz na zorganizowanie i prowadzenie Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Umowę zawarto z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sandomierzu Sp. z o.o. na okres dwóch lat - 2020 -2021.

IV. Charakterystyka prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Sandomierza.

Przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (szpitale, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, targowiska, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni miejskiej. W stosunku do roku 2016 system gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Sandomierz nie uległ zasadniczym zmianom, jednakże wprowadzono nowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2019 r. obowiązywały zasady odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości określone w uchwałach Rady Miasta Sandomierza przedstawionych w tabeli:

Tabela 3 System gospodarki odpadami komunalnymi w Sandomierzu – akty prawa miejscowego

L.p.	Nr i tytuł uchwały obowiązującej w 2019 r.
1.	uchwała nr XXIV/267/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej (obowiązująca do 30.04.2019 r.)
2.	uchwała nr V/53/2019 Rady Miasta Sandomierza z dnia 27 lutego 2019 r. zmieniająca uchwałę nr XXIV/267/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 kwietnia 2016r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej (obowiązująca od 1.05.2019 r.)
4.	uchwała nr XXIV/263/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
5.	uchwała nr XXIV/261/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 kwietnia 2016 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik;
6.	uchwała nr V/50/2019 Rady Miasta Sandomierza z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
7.	uchwała nr V/51/2019 Rady Miasta Sandomierza z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli

	nieruchomości
8.	uchwała nr XXIV/266/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 kwietnia 2016 w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
9.	uchwała nr XXIII/248/2012 Rady Miasta Sandomierza z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;
10.	uchwała nr XXIV/264/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 kwietnia 2016r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Sandomierza;
11.	uchwała nr XXIV/262/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku. (obowiązująca do 30.04.2019 r.)
12.	uchwała nr V/52/2019 Rady Miasta Sandomierza z dnia 27 lutego 2019 r. zmieniająca uchwałę nr XXIV/262/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku. (obowiązująca od 1.05.2019 r.)

W Gminie Sandomierz w 2019 r. obowiązywały następujące rozwiązania:

- Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi byli objęci są wszyscy właściciele nieruchomości zarówno zamieszkałych jak i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne.
- Właściciele nieruchomości byli zobowiązani do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów powstających w gospodarstwach domowych, w tym odpadów niebezpiecznych ze szczególnym uwzględnieniem baterii i akumulatorów, odpadów wielkogabarytowych, odpadów z remontów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów ulegających biodegradacji i popiołu.
- Pojemniki i worki do selektywnej zbiórki odpadów udostępniały na podstawie umowy, właścicielom nieruchomości firmy wywozowe.
- Odbiór zmieszanych odpadów komunalnych odbywał się dwa razy w miesiącu dla nieruchomości zamieszkałych w domach jednorodzinnych oraz sześć razy w tygodniu w zabudowie wielorodzinnej. Odbiór z nieruchomości niezamieszkałych odbywał się średnio dwa razy w miesiącu, nie rzadziej niż raz w miesiącu.
- Odbiór odpadów selektywnie zebranych odpadów komunalnych odbywał się raz w miesiącu dla nieruchomości zamieszkałych w domach jednorodzinnych oraz raz w tygodniu w zabudowie wielorodzinnej. Odbiór tych odpadów z nieruchomości niezamieszkałych odbywał się raz w miesiącu.
- Od XI do IV od właścicieli nieruchomości, w których używa się pieców węglowych odbierany był popiół.

- Obowiązywały następujące stawki opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadami komunalnymi:

- Nieruchomości zamieszkałe:

W okresie styczeń-kwiecień 2019 r.

- 7 zł od mieszkańca nieruchomości;
- 10 zł od mieszkańca, jeżeli odpady nie są segregowane.

W okresie maj-grudzień 2019 r.

- 11 zł od mieszkańca nieruchomości;
- 22 zł od mieszkańca, jeżeli odpady nie są segregowane.

- Nieruchomości niezamieszkałe:

W okresie styczeń-kwiecień 2019 r.

- 10 zł za pojemnik 120 l;
- 15 zł za pojemnik 120 l, jeżeli odpady nie są segregowane.

W okresie maj-grudzień 2019 r.

- 16,50 zł za pojemnik 120 l;
- 33 zł za pojemnik 120 l, jeżeli odpady nie są segregowane.

- Nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne

- 70 zł/rok za domek letniskowy
- 105 zł/rok za domek letniskowy, jeżeli odpady nie są segregowane

- Działki na terenie ogródków działkowych

W okresie styczeń-kwiecień 2019 r.

- 11,50 zł/rok za działkę
- 17,50/rok za działkę, jeżeli odpady nie są segregowane

W okresie maj-grudzień 2019 r.

- 18 zł/rok za działkę
- 35 zł/rok za działkę, jeżeli odpady nie są segregowane

V. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 poz. 1579) wprowadziła szereg zmian w przedmiocie gospodarowania odpadami komunalnymi. Jedną z kluczowych zmian była likwidacja podziału na regiony gospodarki komunalnej i powiązanego z tym zakazu przetwarzania wybranych odpadów poza granicami regionów. W Gminie Sandomierz ze względu na obowiązującą do końca 2019 r. umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu

Sandomierza, nowe przepisy zaczęły obowiązywać od początku 2020 roku. W roku sprawozdawczym 2019 r. obowiązywały w Gminie Sandomierz przepisy w kształcie przed ich nowelizacją.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany był do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów zielonych do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z zasadą bliskości z art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazywał, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016-2022, instalacją, do której należy przekazywać odebrane od właścicieli nieruchomości Gminy Sandomierz zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania był RZZO w Janczycach zarządzana przez MZGOK w Janczycach, jednoosobową spółkę Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki. Posiada ona następujące instalacje:

- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.
- Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów.
- Instalacja do składowania odpadów.

Każda z wyżej wymienionych instalacji ma wystarczającą moc przerobową dla Regionu 1.

Tabela 4 Moc przerobowa RIPOK Janczyce.

Rodzaj regionalnej instalacji		Moc przerobowa instalacji [Mg/rok]			
		Funkcjonująca	wyliczona dla wszystkich mieszkańców regionu		brakująca/ zapewniona
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP)	do mechanicznego rozdzielania strumienia odpadów (M)	22 000	28 194 Mg/rok		zapewniona
	do biologicznego przekształcenia odpadów (B)	12 000	11 278 Mg/rok		zapewniona
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów		4 800	1 728 Mg/rok		zapewniona
Instalacja do składowania odpadów		247 433 m ³	5 929 m ³ /rok	535 572 m ³ /rok	106 717 m ³ /rok zapewniona

WPGO dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016-2022.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej spółka komunalna w Sandomierzu dysponuje sortownią odpadów selektywnie zebranych o mocy przerobowej 6000 Mg/rok i w pełni zaspokaja potrzeby Gminy.

Tabela 5 Możliwości przerobu sortowni PGKiM.

Nazwa instalacji lub urządzenia	Nazwa zarządzającego instalacją lub urządzeniem	Lokalizacja instalacji lub urządzenia	Moc przerobowa [Mg/rok]
Sortowania odpadów selektywnie zbieranych	PGKiM w Sandomierzu Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 12, 27-600 Sandomierz	ul. Przemysłowa 12, 27-600 Sandomierz	6 000

WPGO dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016-2022.

VI. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Ekologiczny Związek Dorzecza Koprzywianki, którego członkiem jest Gmina Sandomierz dysponuje regionalną instalacją do przetwarzania odpadów w pełni spełniającą wymagania ujęte w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami. Również PGKiM w Sandomierzu Sp. z o.o., będąca jednoosobową spółką Gminy Sandomierz dysponuje odpowiednią bazą do przerobu odpadów komunalnych selektywnie zebranych. Na koniec 2019 roku Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który jest zlokalizowany przy ulicy Przemysłowa 12 zaspokajał wszystkie wymagania ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i potrzeby mieszkańców naszej gminy.

W 2019 r. na terenie Sandomierza kontynuowano budowę altan śmietnikowych. Nowe osłony śmietnikowe zostały zlokalizowane na ulicach: por. T. Króla 8, J. Słowackiego 28, Krukowskiej 22 oraz Z. Schinżla 7. W kolejnych latach planowana jest dalsza budowa śmietników oraz wsparcie gminy dla wspólnot mieszkaniowych dbających o wygląd śmietników. Pełnej przebudowy wymagają altany śmietnikowe znajdujące się na terenie Starego Miasta. Z uwagi na ich lokalizację konieczna jest poprawa ich wyglądu oraz powinny być zamknięte i zadaszone, aby zabezpieczyć je przed dostępem osób nieuprawnionych i uniemożliwić tym samym podrzucanie śmieci.

VII. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zgodnie art. 6r ust. 2 z u.c.p.g. z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- Odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- Tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- Obsługi administracyjnej tego systemu,
- Edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Ponad powyższy katalog ustawodawca wskazał możliwość pokrycia z pobieranych opłat następujących kosztów:

- Wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- Usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mogą być wykorzystane także na wyposażenie nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Przeważający udział w kosztach systemu w 2019 r., tj. 96 % stanowiły koszty odbioru i zagospodarowania odpadów oraz funkcjonowania PSZOK. W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. w Gminie Sandomierz koszty obsługi systemu wyniosły ponad 4,8 mln zł i były wyższe o ponad 1,3 mln zł od kosztów poniesionych w 2018 roku. Średniomiesięczny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Sandomierza w 2019 roku wyniósł 383.373 zł zaś w roku 2018 274.580 zł. Jest to ponad 39% wzrost. Głównymi czynnikami wpływającymi na wzrost kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych były:

- podwyżka opłat za korzystanie ze środowiska, które określa Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska (tzw. opłata marszałkowska za umieszczanie odpadów na składowisku). Zmiany stawek prezentuje tabela:

Tabela 6: Jednostkowe stawki opłaty za korzystanie ze środowiska w latach 2017-2019 (zł/Mg)

kod odpadów	grupy odpadów	Jednostkowa stawka opłaty w zł/Mg w latach		
		2017	2018	2019
20 01 01	Papier i tektura	120,76 zł	170,00 zł	220,00 zł
20 01 02	Szkło	120,76 zł	170,00 zł	220,00 zł
20 01 39	Tworzywa sztuczne	120,76 zł	170,00 zł	220,00 zł
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	120,76 zł	140,00 zł	170,00 zł
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	120,76 zł	140,00 zł	170,00 zł

- 1 stycznia 2019 na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w z 11 września 2018 r w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za prace i minimalnej wysokości stawki godzinowej w 2019 r. wzrosło minimalne wynagrodzenie do 2250 zł, a minimalna stawka za 1 godzinę pracy do 14,20 zł, co znacznie zwiększyło koszty pracownicze,
- wzrostu cen za energię elektryczną,
- zmieniła się również sytuacja na rynku surowców wtórnych. Brak rynków zbytu dla surowców wtórnych, brak odbiorców odpadów tej kategorii.
- drastycznie wzrosły koszty zagospodarowania odpadów przez instalacje zagospodarowania odpadów komunalnych, wynikające między innymi z:
  - ograniczenia czasu magazynowania odpadów,
  - gwałtownego wzrostu kosztów składowania,
  - trudności ze zbytem surowców wtórnych,
  - zakazu składowania frakcji energetycznej.
- wzrost ilości wytwarzanych przez mieszkańców Sandomierza zmieszanych odpadów komunalnych z 5.109,2 Mg w 2018 r do 5.971,1 Mg w 2019 r.

Koszty administracyjne w porównaniu do roku ubiegłego były wyższe a spowodowane to było budową na terenie gminy 5 altan śmietnikowych oraz kosztami czynności związanymi z informowaniem właścicieli nieruchomości o zmianie stawek opłat oraz zintensyfikowaną edukacją i informacją mieszkańców przygotowującą ich do nowych zasad gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 roku. W związku z wejściem w życie w dn. 1 lipca 2017 r. nowego Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu

selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów zostały nałożone na gminy nowe obowiązki wymagające podjęcia niezwłocznych działań zmierzających do wdrożenia nowego systemu. Kluczową dla Gminy Sandomierz zmianą wprowadzoną przedmiotowym rozporządzeniem jest wprowadzenie obowiązku zbierania na terenie gminy „u źródła” tj., w miejscu ich wytworzenia a także i na terenach przeznaczonych do użytku publicznego czwartej frakcji odpadów: tj. odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów (odpady zielone, odpady kuchenne). Wprowadzenie takiej zmiany wiązało się z przygotowaniem zarówno mieszkańców jak i samorządu do wdrożenia nowych przepisów. W związku z tym przeprowadzono zakrojoną na szeroką skalę akcję edukacyjno-promocyjną, której celem było dotarcie do mieszkańców Sandomierz z informacją o nowych zasadach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – wprowadzenie selekcji i odbioru odpadów biodegradowalnych. W ramach działań informacyjno-edukacyjnych przeprowadzono w 2019 roku: warsztaty ekologiczne dla najstarszych grup przedszkolnych jednostek publicznych i niepublicznych, eventy dla dzieci i młodzieży z sandomierskich szkół podstawowych oraz „Piknik ekologiczny” dla wszystkich mieszkańców Sandomierza w ramach „Festiwalu Organizacji Pozarządowych”. Dodatkowo w ramach działań edukacyjnych dostarczono do mieszkańców Sandomierza foldery informacyjne o gospodarce odpadami komunalnymi oraz wykonano nowe tablice informacyjne, które zostały zamontowane na altanach śmietnikowych. Nowe zasady obowiązują w Sandomierzu od 1 stycznia 2020 r.

W poniższej tabeli przedstawiono poszczególne rodzaje kosztów związane z utrzymaniem gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r.

Tabela 7: Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. (zł)

Rodzaj kosztu	2018	2019
Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów zmieszanych	1 474 960,00	2 135 549,49
Koszt zagospodarowania odpadów selektywnie zebranych	1 440 000,00	2 084 931,00
Koszty funkcjonowania GPSZOK	200 000,00	200 000,00
Koszt wyposażenia w pojemniki i worki	180 000,00	180 000,00
Koszty administracyjne systemu	119 005,81	207 909,00
Razem	3 413 965,81	4 808 389,22

W minionym roku właściciele nieruchomości wpłacili 4 897 124,47 zł za gospodarowania odpadami komunalnymi ze swoich nieruchomości (wpłata bieżąca, wpłata zaległa, odsetki i koszty). Aby pokryć rosnące koszty gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 roku decyzją Rady Miasta od maja w 2019 roku zwiększono stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla wszystkich właścicieli nieruchomości (wysokości stawek podano w dziale IV. Charakterystyka prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Sandomierza analizy). Efektem był wzrost przychodów, który pozwolił na zrównoważenie budżetu systemu.

Tabela 8: Przychody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 r (zł)

Wyszczególnienie opłaty	2018	2019
Wpłaty bieżące i zaległe	3 612 978,60	4 864 733,56
Odsetki za zwłokę	27 748,65	10 169,20
Koszty egzekucyjne	13 311,73	22 221,71
Razem:	3 654 385,61	4 897 124,47

Pomimo zmniejszającej się liczby mieszkańców, zanotowano wzrost wpływów w porównaniu do roku ubiegłego. Wzrost ten wynikał jednak ze wzrostu stawek opłat, jakie w gminie wprowadzono od 1 maja 2019 roku. Podwyżka stawek opłat w 2019 roku pozwoliła na pokrycie rosnących kosztów

gospodarowania odpadami komunalnymi. Powstała nadwyżka przychodów w wysokości 88.735,25 zł i zostanie wykorzystana w roku kolejnym z uwagi na dalszy wzrost kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.

VIII. Liczba mieszkańców Gminy Sandomierz

Zgodnie z danymi wynikającymi z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2019 r. na terenie gminy miejskiej Sandomierz systemem objętych było 18 689 mieszkańców.

Analizując zmiany liczby mieszkańców wynikających z deklaracji na przestrzeni ostatnich lat należy wskazać niekorzystną tendencję zmniejszania się liczby mieszkańców. W okresie od stycznia 2013 roku do grudnia 2019 roku liczba mieszkańców wskazywanych w deklaracjach zmniejszyła się o 1 394 osób.

Tabela 9: Liczba mieszkańców gminy Sandomierz wynikająca z deklaracji dla lat 2013, 2018-2019 według stanu na 31 grudnia każdego roku.

Wyszczególnienie		2013	2018	2019
Liczba mieszkańców zameldowanych w Urzędzie Miejskim w Sandomierzu		25 036	23 680	23 351
Liczba mieszkańców według złożonych deklaracji GOK		20 083	19 226	18 689
Różnica	liczba	4 953	4 454	4 662
	procent	19,8%	18,8%	19,9%

Z danych wynikają następujące wnioski:

- Z roku na rok ubywa mieszkańców w Sandomierzu. Zameldowanych osób między 2019 a 2013 rokiem ubyło 1 685 a mieszkańców z deklaracji 1 394. Jest to zjawisko stałe i powszechne dla miast powiatowych w całej Polsce, na które lokalne władze nie mają wpływu. Wynika to zarówno z niżu demograficznego jak również emigracji mieszkańców do dużych ośrodków miejskich (praca lub studia) lub wyjazd za granicę.
- Nadal utrzymuje się duża różnica pomiędzy liczbą mieszkańców oficjalnie zameldowanych, a liczbą mieszkańców zgłoszonych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wynosiła ona niemal 20 %. Niewątpliwie znajduje się tu pewna liczba osób celowo niepodanych w deklaracjach, aby uniknąć opłat.

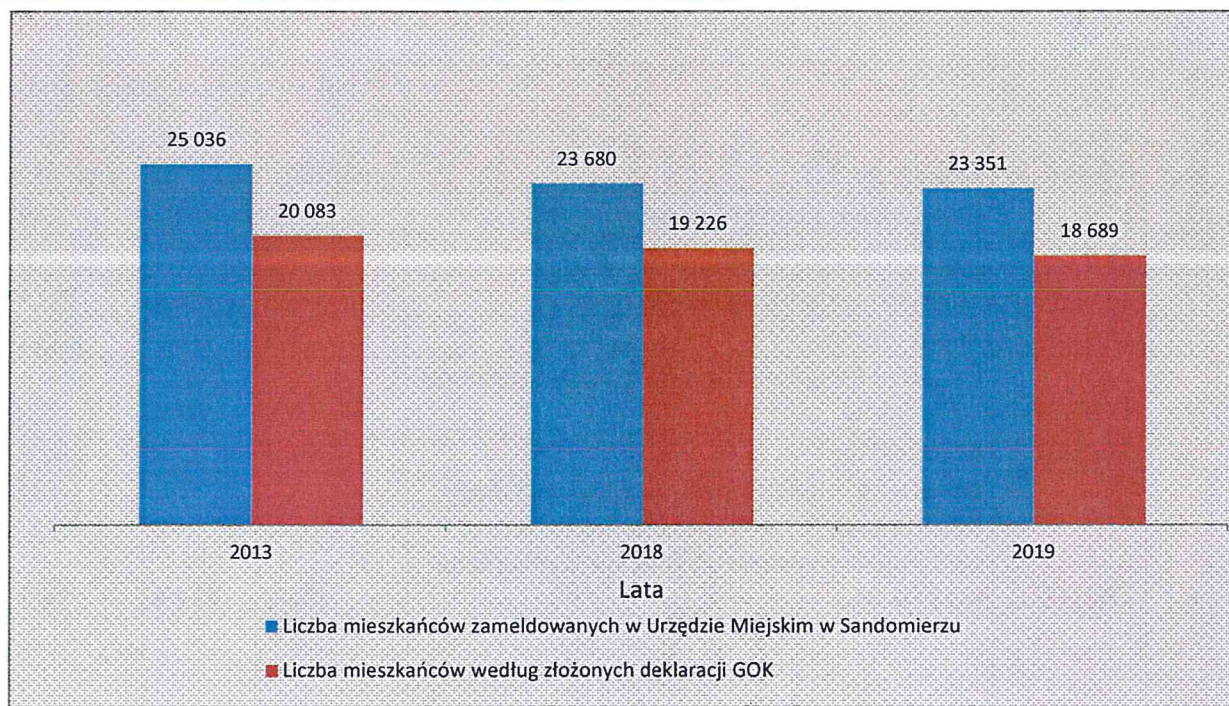
Zaniżenie liczby osób zamieszkujących nieruchomości, które wskazywane są w deklaracjach niesie za sobą szereg negatywnych konsekwencji finansowych dla mieszkańców:

- mieszkańcy, którzy nie są wykazani w deklaracjach, a zamieszkują nieruchomość wytwarzają odpady, których koszt odbioru i zagospodarowania obciąża budżet miasta,
- zwiększone koszty dla budżetu miasta muszą zostać pokryte przez mieszkańców, którzy wywiązują się ze swoich obowiązków,
- pokrycie tak powstałej luki pomiędzy dochodami a kosztami musi zostać pokryte poprzez wzrost opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla mieszkańców.

Porównanie liczby mieszkańców zostało zaprezentowane na poniższym wykresie.

Wykres 1: Porównanie liczby mieszkańców według różnych źródeł danych

Obserwowane zjawisko w gminie Sandomierz jest powszechną konsekwencją wyboru metody naliczania opłaty od osób zamieszkujących nieruchomości. Choć metoda ta jest najbardziej sprawiedliwa społecznie (opłata skorelowana jest ilością osób zamieszkujących) to trudności weryfikacji poprawności składanych deklaracji sprawiają, iż pewna część mieszkańców nie wywiązuje się z obowiązku zadeklarowania właściwej liczby osób zamieszkujących nieruchomości, a tym samym ograniczone są wpływy do budżetu z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami

IX. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Powyższe zagadnienie nie dotyczy Gminy Sandomierz, ponieważ uchwałą nr XXIII/248/2012 Rady Miasta Sandomierz z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęto wszystkich właścicieli nieruchomości.

X. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Sandomierza w roku 2019

a. Informacje ogólne

Ilość odpadów podano w niniejszej Analizie na podstawie otrzymanych półrocznych sprawozdań od firmy PGKiM, która w roku 2019 odbierała od właścicieli nieruchomości odpady komunalne, w oparciu o wyniki zbiórki odpadów w ramach prowadzonego przez nią punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz w oparciu o sprawozdania podmiotów zbierających odpady komunalne.

Ogólną ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Sandomierza w 2019 r. wg rodzaju przedstawiono w poniższej tabeli, w której ujęto zarówno odpady odebrane bezpośrednio z nieruchomości, przekazane przez mieszkańców do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz przekazane do podmiotów zbierających odpady komunalne.

Tabela 10: Ilość odebranych odpadów z terenu Gminy Sandomierz w latach 2018-2019 r. z podziałem na wybrane rodzaje odpadów.

L.p.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Razem ilość odpadów [Mg]		
			w 2018 r.	w 2019 r.	zmiana %
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	209,0	267,0	27,7 %
	15 01 04	Opakowania z metali		16,1	0 %
2.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	568,8	282,4	50,4 %
3.	16 01 03	Zużyte opony	4,9	10,1	206,1 %
4.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	100,8	109,9	9,0 %
5.	17 01 02	Gruz ceglany	25,3	17,0	32,9 %
6.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	362,1	223,6	38,3 %
7.	17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz		3,0	
8.	17 04 02	Aluminium		5,6	
9.	17 04 05	Żelazo i stal		140,2	
10.	20 01 01	Papier i tektura	238,3	303,0	27,1 %
11.	20 01 02	Szkło	266,0	313,9	18,0 %
12.	20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć		0,1	0 %
13.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	2,8	2,7	3,6 %
14.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	9,4	12,0	22,3 %
15.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,7	9,5	82,9 %
16.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	284,2	264,7	6,9 %
17.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	102,4	398,3	388,9 %
18.	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	381,0	226,2	40,7 %
19.	20 03 01	Niesegregowane zmieszane odpady komunalne	5109,2	5971,1	16,8 %
20.	20 03 02	Odpady z targowisk	279,5	0	0 %
21.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	63,9	170,0	266,0 %

22.	20 03 99	Odpady inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe (popiół z pieców c.o.)	153,9	152,5	1,0 %
Razem wszystkie zebrane odpady komunalne:			8 166,2	8 898,9	8,9 %

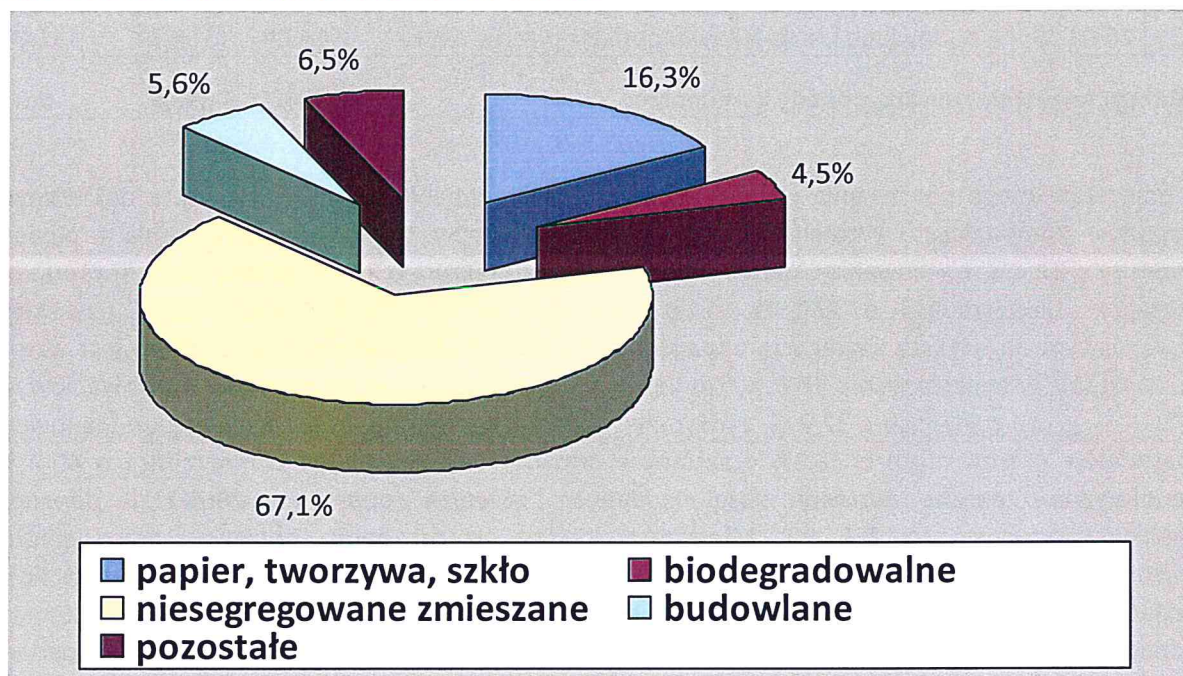
Z przedstawionego porównania wynika, że w 2019 roku zmieniła się nieco struktura odbieranych odpadów komunalnych. Wzrosła ilość odebranych odpadów takich jak: opakowania z papieru i tektury o 27,7 %, opakowania z metali o 87,2 %, papier i tektura o 27,1 % szkło o 18 % oraz odpady ulegające biodegradacji o 388,9% (przekazane do PSZOK), co jest pożądanym zjawiskiem wskazującym na większą segregację odpadów komunalnych. Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost ilości odpadów zmieszanych o 16,8 %. Zmniejszyła się ilość zmieszanych odpadów opakowaniowych o 50,4 %, gruzu ceglanego o 32,9 %, zmieszanych odpadów z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych o 38,3% oraz innych odpadów nieulegających biodegradacji o 40,7 %. Zanotowano znaczne wzrosty ilości oddanych zużytych opon (o 206%) i odpadów wielkogabarytowych (o 266 %). Mieszkańcy oddają więcej opon, ponieważ przedsiębiorcy wykonujący usługi wulkanizacyjne przerzucają na klientów koszty utylizacji opon. Wzrost ilości odpadów wielkogabarytowych wynika ze zwiększonych zakupów mebli. Zauważalny wzrost masy odpadów należących do grupy odpadów budowlanych i rozbiórkowych, będących odpadami komunalnymi, wynika z uwzględnienia w zestawieniu odpadów przekazanych do podmiotów zbierających odpady komunalne (tzw. „skupy złomu”).

Tabela 11: Udział procentowy poszczególnych grup odpadów w ogólnej ilości odebranych odpadów

L.p.	Grupa odpadów	2018	Udział w ogólnej ilości odebranych odpadów	2019 r.	Udział w ogólnej ilości odebranych odpadów
1.	papier, tworzywa sztuczne, szkło	1566,3	19,2 %	1447,1	16,3 %
2.	odpady ulegające biodegradacji	102,4	1,3 %	398,3	4,5 %
3.	niesegregowane odpady zmieszane	5109,2	62,6 %	5971,1	67,1 %
4.	odpady budowlane	488,2	5,8 %	499,3	5,6 %
5.	pozostałe odpady	900,1	11,1 %	583,1	6,5 %
	Razem:	8 166,2	100 %	8 898,9	100 %

Wykres 2 Struktura poszczególnych grup odpadów w 2019 r.

Zmniejszył się udział procentowy odpadów zbieranych selektywnie (papier, tworzywa sztuczne i szkło) w ogólnej ilości odpadów zbieranych w mieście (19,2 % w roku 2018 r. i 16,3 % w 2019 r.).

Podsumowując - w 2019 r. z terenu Sandomierza odebrano i zagospodarowano 8 898,8 Mg odpadów komunalnych w tym:

- 8 193,23 Mg odebranych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości,
- 533,35 Mg odpadów zebranych w PSZOK,
- 172,32 Mg odpadów zebranych przez upoważnione podmioty.

b. Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych – GPSZOK

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 3 pkt 2) zobowiązuje gminy do utworzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, do którego mieszkańcy mogą oddawać odpady selektywnie zebrane nieobjęte systemem odbioru bezpośredniego z nieruchomości. W związku z powyższym Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2019 r. prowadzony był przez PGKiM Sp. z o.o. w Sandomierzu przy ulicy Przemysłowej 12 w dogodnej lokalizacji dla wszystkich mieszkańców Sandomierza. PSZOK jest czynny w dni powszednie, w godzinach od 11.00 – 17.00, a w soboty od 9.00 – 17.00. Do PSZOKU przyjmowane są następujące rodzaje odpadów komunalnych: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie, akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe – do 500 kg z nieruchomości w ciągu roku kalendarzowego, zużyte opony, odpady zielone, odpady remontowo-budowlane (bez eternitu, papy, wełny mineralnej oraz styropianu zanieczyszczonego zaprawami) – do 500 kg z nieruchomości w ciągu roku kalendarzowego oraz popioły. Analiza ilości odpadów dowożonych przez mieszkańców do PSZOK w 2019 r. oraz w roku ubiegłym pozwala stwierdzić, iż mieszkańcy znacznie chętniej korzystają z tej formy pozbywania się odpadów. Ilość odpadów dostarczonych do PSZOK w 2019 r. przedstawia Tabela.

Tabela 12: Ilość odpadów dostarczonych do GPSZOK w roku 2019

L.p.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Razem ilość odpadów w 2019 r. (Mg)
1.	16 01 03	Zużyte opony	10,1
2.	16 02 16	Elementy usunięte ze zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,01
3.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	36,74
4.	17 01 02	Gruz ceglany	3,18
5.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	45,3
6.	20 01 21	Lampy fluoroscencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,17
7.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	2,78
7.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	11,50
8.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,69
9.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	398,26
10.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	16,62
RAZEM:			533,35

XI. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z tereny gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W 2019 roku mieszkańcy przekazali następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji oraz niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych:

Tabela 13: Ilość odpadów określonego rodzaju odebranych z terenu Gminy Sandomierz w latach 2018-2019

L.p.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Razem ilość odpadów [Mg]		
			w 2018 r.	w 2019 r.	zmiana %
1.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	102,4	398,3	388,9 %
2.	20 03 01	Niesegregowane zmieszane odpady komunalne	5109,2	5971,1	16,8 %

W znaczącym stopniu zwiększyła się ilość niesegregowanych odpadów zmieszanych, których zebrano 5 971,1 Mg i przekazano do wskazanej instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów RZZO Janczyce. Wzrost zmieszanych odpadów komunalnych nastąpił, ponieważ trafiły tu, ze względu na ich zmieniony skład odpady z targowisk.

Ilości pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania przedstawia tabela:

Tabela 14: Ilość pozostałości z sortowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Sandomierz w latach 2018-2019

L.p.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Razem ilość odpadów [Mg]		
			w 2018 r.	w 2019 r.	zmiana %
1.	19 05 99	Inne niewymienione odpady	584,224	1633,399	279,58 %
2.	19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	1854,829	2199,703	18,59 %

Podsumowanie i wnioski.

W 2019 roku masa odpadów odebranych u źródła, zebranych w PSZOK oraz zebranych przez podmioty zbierające odpady komunalne wyniosła 8 898,9 Mg i była wyższa względem masy odpadów wytworzonych na terenie Sandomierza w 2018 roku (8 166,2 Mg). W oparciu o dane za okres od stycznia do grudnia 2019 r. należy wskazać, iż wzrostowi uległ wolumen odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Sandomierz (o niemal 9 % - jednakże w 2019 r. uwzględniono odpady zebrane przez podmioty zbierające odpady). Analiza struktury odebranych odpadów (w tym zebranych w PSZOK) wskazuje na wzrost udziału odpadów zmieszanych w masie ogółem.

Wnioski:

- Dalszy wzrost ilości odpadów jest nieunikniony. Należy jednak dążyć do zwiększenia segregowania odpadów przez mieszkańców Sandomierza. Poprawi to stan środowiska naturalnego, ale także spowoduje zmniejszenie kosztów zagospodarowania odpadów. Znacząca poprawa w tym zakresie nastąpi w już w 2021 roku, w związku nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która nakłada na wszystkich właścicieli, nieruchomości w których powstają odpady komunalne, obowiązek ich segregowania. Nie będzie można jak dotychczas zadeklarować nie segregowania odpadów komunalnych. W bieżącym roku prawo miejscowe zostało dostosowane do wspomnianych regulacji.
- Na przestrzeni roku 2019 liczba osób zamieszkujących gminę Sandomierz według deklaracji zmniejszyła się o 537. W okresie od stycznia 2013 roku do grudnia 2019 roku liczba mieszkańców wskazywanych w deklaracjach zmniejszyła się o 1 394 osób. Liczba mieszkańców deklarowana przez właścicieli nieruchomości jest znacznie niższa aniżeli wynikałoby to z bazy danych osób zamieszkujących według GUS. Różnica ta wynosi blisko 4,5 tys. osób, czyli około 19% obecnie wykazywanych w deklaracjach mieszkańców. Aby przeciwdziałać temu zjawisku od 2021 roku na terenie Gminy Sandomierz roku będzie wprowadzony system mieszany rozliczania za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców. Właściciele nieruchomości zamieszkałych zabudowanych budynkiem wielorodzinnym będą uiszczać opłatę za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych według tzw. metody na wodę, to znaczy jej wysokość będzie uzależniona od ilości zużytej wody. Natomiast właściciele nieruchomości zamieszkałych zabudowanych budynkiem jednorodzinnym pozostaną przy metodzie od osoby, to znaczy wysokość opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych będzie uzależniona od ilości osób zamieszkałych na danej nieruchomości.

- Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w 2019 roku wprowadziła nowe rozwiązania w przedmiocie ustalania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Nowe regulacje wymuszały obniżenie stawek na gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkałych, które na terenie Sandomierza zostały objęte systemem gospodarowania odpadami. Drastyczne obniżenie tych stawek (z 19.50 zł do 6,00 zł za pojemnik 120 l) wmusiło by z kolei znaczące podniesienie stawek dla nieruchomości zamieszkałych tak by system gospodarowania odpadami się bilansował. Biorąc pod uwagę nową sytuację formalno-prawną w 2020 roku podjęto decyzję o wyłączeniu od 2021 roku właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z systemu gospodarowania odpadami.
  - Wykonawcą usługi odbioru odpadów oraz ich zagospodarowania oraz zorganizowanie i prowadzenie PSZOK w 2019 r., było Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sandomierzu Sp. z o.o.
  - Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone zostały przekazane do regionalnej instalacji RZZO Janczyce, której zdolności przerobowe w pełni zaspokajają potrzeby Gminy Miejskiej Sandomierz w przedmiotowym zakresie.
-

XII. Spis Tabel

Tabela 1	Wskazanie gmin wchodzących do regionu Nr 1	5
Tabela 2	Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie 1	6
Tabela 3	System gospodarki odpadami komunalnymi w Sandomierzu – akty prawa miejscowego	7
Tabela 4	Moc przerobowa RIPOK Janczyce	10
Tabela 5	Możliwości przerobu sortowni PGKiM	11
Tabela 6	Jednostkowe stawki opłaty za korzystanie ze środowiska w latach 2017-2019 (zł/Mg)	12
Tabela 7	Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r	13
Tabela 8	Przychody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 r	13
Tabela 9	Liczba mieszkańców gminy Sandomierz wynikająca z deklaracji dla lat 2013, 2018-2019 według stanu na 31 grudnia każdego roku	14
Tabela 10	Ilość odebranych odpadów z terenu Gminy Miejskiej Sandomierz w latach 2018-2019r z podziałem na poszczególne rodzaje odpadów	16
Tabela 11	Udział procentowy poszczególnych grup odpadów w ogólnej ilości odebranych odpadów	17
Tabela 12	Ilość odpadów dostarczonych do GPSZOK w latach 2018-2019	19
Tabela 13	Ilość odpadów określonego rodzaju odebranych z terenu Gminy Miejskiej Sandomierz w latach 2018-2019r	19
Tabela 14	Ilość pozostałości z sortowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Sandomierz w latach 2018-2019	20

XIII. Spis wykresów

Wykres 1	Porównanie liczby mieszkańców według różnych źródeł danych	15
Wykres 2	Struktura poszczególnych grup odpadów w 2019 r	18

Opracowali:

- Zenon Smuniewski
- Dariusz Socha

Akceptował:

NACZELNIK WYDZIAŁU

Angelika Kędzierska
Zatwierdził:

2 up. Burmistrza
mgr Aneta Przyłucka
SEKRETARZ MIASTA

Urząd Miejski w Sandomierzu
Wydział Nadzoru Komunalnego
plac Poniatowskiego 1
27-600 Sandomierz
Tel.: 15 644-01-51, 15 644-01-50
email: sekretariat@um.sandomierz.pl

